

הכנסת העשרים ושלוש

יוזמת: חברת הכנסת ע'דיר כמאל מריח

7/23/פ

הצעת חוק איסור פרסום והפצת שמות נפגעים, התש"ף-2020

1. הגדרות ופרשנות בחוק זה –
"בן משפחה" – קרוב משפחה מדרגה ראשונה, לרבות בן זוג, ילד, הורה, אח, סב או נכד;
"מידע מזהה" – פרסום פרטים אישיים אודות נפגע מסוים העלול להביא לזיהויו, לרבות שמו הפרטי, שם משפחה, דרגה, שם היחידה או כל פרט אחר העלול להביא לזיהויו;
"פרסום" – כמשמעו בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965¹, לרבות פרסום או הפצה באינטרנט, ברשתות החברתיות, במסרונים וביושמונים.
2. איסור פרסום והפצת שמות נפגעים
לא יפרסם אדם מידע מזהה על חייל בצבא ההגנה לישראל שנפגע או נהרג או מידע מזהה על אדם שנפגע או נהרג בפעילות טרור או איבה שלא יצאה הודעה לגביו על ידי דובר צבא ההגנה לישראל או רשות מוסמכת אחרת על פי דין; היותו של מידע מופץ או מפורסם מידע אמת לא יהווה הגנה לנתבע.
3. הגשת תובענה
תובענה לפי חוק זה תוגש על ידי אדם שפורסם מידע מזהה אודותיו או על ידי בן משפחתו.
4. עוולה אזרחית
פרסום והפצת שמות נפגעים לאדם או יותר, זולת הנפגע הם עוולה אזרחית והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש]², יחולו עליהם, בכפוף להוראות חוק זה.
5. פיצוי ללא הוכחת נזק
(א) לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.
(ב) בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי הפרסום נעשה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (א), ללא הוכחת נזק.

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

(ג) לא יקבל אדם פיצוי ללא הוכחת נזק, לפי סעיף זה, בשל אותו פרסום, יותר מפעם אחת.

(ד) הסכומים האמורים בסעיף זה יעודכנו ב-16 בכל חודש, בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לעניין סעיף קטן זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" – מדד החודש שקדם לחודש העדכון;

"המדד הבסיסי" – מדד חודש ספטמבר 2018.

שמירת דינים 6. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק אחר האוסר על פרסום.

ביצוע 7. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בעתות מלחמה ואירועים ביטחוניים מופצות ידיעות שונות על זהותם של נפגעים שפוגעות באדם שפרטיו הופצו ובבני משפחתו אשר, לעיתים, שומעים על המקרה בטרם נמסרה להם הודעה מסודרת על ידי הגורם המוסמך לכך. התקדמות הטכנולוגיה ואובדן היכולת של הממסד לנהל מידע או לצנזר גורמים להתעצמות התופעה בשנים האחרונות.

הטכנולוגיה החדשה הכוללת בתוכה רשתות חברתיות ויישומונים המאפשרים פרסום בתפוצה רחבה ובמהירות, הפכה את הפצת השמועות לקלה במיוחד, המונית ומסוכנת – הן לביטחון המדינה והן לציבור בישראל. התוצאות הטרגיות של הפצת המידע במדינה יוצרות בהלה בציבור, פוגעות ביכולת של הרשויות להגיש עזרה מקצועית בזמן אמת וגורמות לעוגמת נפש גדולה לקרוביהם של אותם אנשים שנפגעו או לאלה שלא נפגעו, אך שמם פורסם ברבים כקורבנות של האירוע. הרצון למנוע את התופעה הפסולה ולהרתיע את המפרסמים מלהפיץ שמועות בעניין מצריכה הסדרה בחוק.

מוצע לקבוע כי גילוי מידע, בין אמיתי ובין כוזב, והפצת פרטים מזהים של נפגעים או הרוגים בטרם ניתנה הודעה רשמית למשפחת הנפגע או ההרוג על ידי גורם מוסמך ובטרם פורסם שמו על ידי דובר צה"ל, יהווה עוולה אזרחית. כמו כן, מוצע כי ניתן יהיה לקבל פיצוי ללא הוכחת נזק של 50,000 שקלים חדשים, וכפל סכום זה אם הפרסום נעשה בכוונה לפגוע.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת רחל עזריה וקבוצת חברי הכנסת (פ/5928/20), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חברת הכנסת פנינה תמנו (פ/527/21), ועל שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת פנינה תמנו וקבוצת חברי הכנסת (פ/1155/22).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בניסן התש"ף – 20.4.20